

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum spiritus creati sint locales & circumscriptibiles. L. M. N

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Gen. De^o, inquit, omnipotens in cōmutabili æternitate, voluntate, veritate semper idem, mouet p temp^o creaturā spiritualē: mouet etiam p temp^o & locum creaturam corporalem, vt eo motu naturas quas cōdidit administret. Cum ergo tale aliquid agit, non debem⁹ opinari eius substantiā qua Deus est, tēporibus locisque mutabilē siue p tempora & loca mobilē, cum sit ipse & interior omni re, quia in ipso sunt omnia: & exterior omni re, quia ipse est super omnia: & antiquior omnibus, quia ipse est ante omnia: & nouior omnibus, quia ipse idē post omnia, scil. post omnium initia. Ecce hic aperte ostenditur, quod nec locis, nec temporibus mutatur vel mouetur Deus. Spiritualis autem creatura per tempus mouetur, corporalis vero etiam per tempus & locum.

Quid sit mutari secundum tempus.

K

Mutari autem per tempus est variari secundū qualitates interiores, vel exteriores, quę sunt in ipsa re quę mutatur; vt quando suscipit vicissitudinē gaudii, doloris, scientię, obliuiois, vel variationē formę, siue alicuius qualitatis exterioris. Hęc n. mutatio quę fit secundum tempus, variatio est qualitatum, quę fit in corporali vel spirituali creatura: & ideo vocatur tempus.

Opinio quorundam, qui dicunt spiritus creatos non moueri loco, non esse locales.

L

De mutatione vero loci magna inter conquiritētes disceptatio versatur. Sunt n. qui dicūt nullū spiritū aliquo modo posse mutari loco, ab omni spiritu locū vniuersaliter remouere volētes: quoniam secundū dimensionē tantum & circumscriptionē locum cōstare asserunt, atque id solum esse locale vel in loco esse dicunt, quod dimensionē recipit, & distantia in loco facit. Et hoc dicūt Aug.

Aug. verba prædicta pro se facte re dicunt.

Hic

Aug. l. 3. c. 26. in tom. 3. in princ.

Ibid. paulo inferius.

Hic respondetur eis.

SED vt supra dixim⁹, dupliciter dicitur esse res localis vel circumscriptibilis: scil. vel quia de mensuram recipit & distantiam facit, vel quia loco termino definitur: quorū vtrunq; cōuenit corpori creature, alterū vero tantū spiritali. Nā vt supra diximus, corporalis creatura ita est localis vel circumscriptibilis, quod determinatur definitione loci, & quod dimensionem recipiens distantiam facit: spiritalis vero tantum definitione loci concluditur, cum ita sit alicubi, q̄ non alibi, sed nec dimensionem recipit, nec distantiam in loco facit, quia si multi essent spiritus hic, non eo coāgustarent locum quo minus de corporibus contineretur. Ideoq; Aug. attribuit mutationē loci corpori, non spiritui: quia licet spiritus transeat de loco ad locum, nō tamen ita vt dimensionibus circumscriptis, interpositione sui faciat distantiam circumstantium, sicut corpus.

Conclusio ex predictis, quod spiritus creati sunt locales & circumscriptibiles quodammodo, spiritus vero Dei omnino incircumscriptibilis.

SVNT ergo spiritus creati in loco, & trāseunt de loco ad locum, & quodammodo locales & circumscriptibiles, sed nō omnino modo quo creature corporee. Spiritus autem increatus qui De⁹ est, in loco quidem est, & in omni loco, sed omnino illocalis est & incircumscriptibilis. Vnde Beda sup Luc. ait: Cum ad nos angeli veniunt, sic exterius implent ministerium, vt tamen ante Deum interi⁹ per contēplationem, assistant: quia etsi angel⁹ est spir. circumscriptus, summus tamen spir. qui Deus est, incircumscriptus est, intra quem currit angelus quocumque mittatur. Esce hic dicitur quod spiritus angelicus circumscript⁹ est, spiritus autē qui Deus est, incircumscriptus. Alibi etiam Ambro-

*Beda ad cā:
i. Luca in
commenta-
riis ad locū
Ego sum
Gabriel.*

brofius distantiam ostendens inter spiritum in-
creatum, & spiritum creatum, dicit Seraphin de
loco ad locum transire, inquit ita in lib. de Trin.
Dixit Esaias, quia missus est ad me vnus de Sera-
phin. Et spiritus quidem sanctus dicitur missus,
sed Seraphin ad vnu, spiritus vero ad omnes. Sera-
phin mittitur in ministerio, spiritus operatur my-
sterium, Seraphin de loco ad locum transit: non enim
complet omnia, sed ipse repletur a spiritu. Hic aperte
ostenditur quod angeli quodammodo locales sunt.
*Cum repetitione superiorum confirmat autoritatibus Deum
esse vbiq; sine locali motu.* O

Fateamur itaque diuinam naturam pro im-
mensitate sui nusquam deesse, eamq; solam om-
nino illocalem, & omnino incircumscriptibilem
nullo concludi loco, sed a fine vsque ad finem at-
tingere non tamen spatiofa magnitudine, nec locali
motu, sed immensitate a: que immobilitate sua
esset. Vnde Aug. ad Dardanum ait, Non quali spa-
tiosa magnitudine opinemur Deum per cuncta
diffundi, sicut fumus aut lux ista diffunditur, sed
potius sicut in duobus sapientibus quorum alter altero
corpore grandior est, sed sapientior non est: vna
sapientia est, nec est in maiore maior, nec in mi-
nore minor, nec minor in vno quam in duobus, ita Deus
sine labore regens & continens mundum, in celo totus
est, in terra totus, & in vtroque totus, & nullo con-
tensus loco, sed in seipso vbiq; totus. Idem quoque su-
per Psalmum, ait: Ad verbum Dei pertinet non es-
se in parte, sed vbiq; esse per seipsum. haec enim est
sapientia Dei, quae attingit a fine vsque ad finem for-
titer, non tamen motu locali, sed immobilitate sui:
veluti si moles aliqua saxea impleat aliquem locum,
dicitur quod attingit a fine illius loci vsque ad finem, cum
tamen alterum non deserat alterum occupando. non
ergo habet motum localem verbum illud, & sapien-
tia illa solida est & vbiq;. Ex praedictis innotescit,
P quod

*Ambr 20. 2.
libr. de spi-
ritu sancto
primo Cap.
10. in princ.
Esai. 6. c.*

*Tom. 2. epi.
37. non lon-
ge a princ.*

*ibidem infe-
rius.*

*Ad versum
4. Psal. 147.
Super illud
velociter
currit sermo
eius. In to-
mo 8.*